

Een plek voor NT2 in het mbo

Andrea Bell

NT2-expertise delen met het reguliere onderwijs

Daar gaan ze. Vanuit de veilige, beschermde omgeving van de internationale schakelklas (VOAT) van het Summa College Eindhoven op naar het grote, massale mbo. Als trotse docenten zwaaien we ze uit en wensen we hen succes. We hopen allemaal hetzelfde, namelijk dat ze het redden op het mbo en met dat fel begeerde papiertje op zak na een aantal jaren de wijde wereld intrekken. Maar, veel anderstalige studenten dreigen te verdrinken in ons onderwijssysteem. Hebben we hen voldoende voorbereid op wat er komen gaat? Gaan ze het redden met hun taalniveau? Welk vervolg krijgt de taalverwerving in het mbo en welke rol kunnen wij, als NT2-docenten, hierin spelen?

Taalbeleid staat hoog op de agenda van het Summa College. De komende jaren wordt hier flink in geïnvesteerd. Dit gebeurt in de vorm van het project **Taalbeleid in het MBO**. De doelstelling van het project is taalbeleid Summa-breed invoeren, zodat anderstalige studenten hun opleiding succesvol kunnen doorlopen en een startkwalificatie kunnen behalen. Met de toename van anderstalige studenten in het mbo groeit de vraag naar NT2-expertise.

Vanuit het project wordt er NT2-ondersteuning op verschillende locaties van het Summa College aangeboden. Daarnaast worden onderwijsteams en individuele docenten gecoacht op het gebied van lesgeven aan NT2-studenten. Beide diensten worden verzorgd door ervaren NT2-docenten die werkzaam zijn bij VOAT (onderdeel van Summa Plus). Door onze diensten aan te bieden krijgen wij gemakkelijker toegang tot de verschillende mbo-opleidingen binnen het Summa. Hierdoor krijgen wij zicht op wat de opleidingen van de studenten verwachten. Zo kunnen wij onze leerlingen bij VOAT beter voorbereiden op het mbo-onderwijs. Een win-winsituatie.

NT2-ondersteuning

Anderstalige studenten met een taalachterstand kunnen naast het reguliere lesprogramma deelnemen aan **NT2-ondersteuning**. De aanmelding kan gedaan worden door verschillende betrokkenen, bijvoorbeeld de zorgcoördinator, de loopbaanbegeleider of de docent Nederlands. Deze NT2-ondersteuning wordt verzorgd door het project **Taalbeleid in het MBO** en is gericht op het succesvol doorlopen van een mbo-opleiding en het behalen van een startkwalificatie.

Om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de hulpvraag en behoefte van de student biedt het project NT2-ondersteuning op locatie. Dat betekent dat studenten de ondersteuningslessen volgen op hun eigen school (mbo) met studenten van dezelfde opleiding. Door ondersteuning op locatie te bieden is het mogelijk om aan te sluiten bij het reguliere lesprogramma.

De NT2-ondersteuning wordt vormgegeven met input vanuit de opleiding (zowel vanuit de reguliere docenten, als studenten), maar er wordt gedoed met aandacht voor de typische NT2-hiaten, zoals bijvoorbeeld zinsvolgorde en het gebruik van lidwoorden. Er wordt gebruik gemaakt van pre-teaching. De voorkennis wordt geactiveerd, nieuwe onderwerpen worden geïntroduceerd en de bijbehorende woordenschat wordt besproken. Dit geeft studenten houvast in de reguliere lessen. Ook is er veel ruimte voor de persoonlijke hulpvraag van de student. Hierbij kan gedacht worden aan hulp bij het schrijven van een verslag, het leren voor een toets of het voorbereiden van een stagegesprek.

Studenten volgen de ondersteuningslessen op hun eigen school (mbo)

NT2-expertise delen

Het project wil een duurzame investering realiseren. Dit willen we verwezenlijken door onze NT2-expertise te delen met docenten in het mbo. Het streven is dat er, naast de NT2-ondersteuning, ook aandacht komt voor NT2-problematiek in de reguliere lessen. Dat wil zeggen dat de anderstalige studenten óók in de reguliere lessen de juiste begeleiding moeten krijgen. Enkel één uurtje NT2-ondersteuning per week zet tenslotte geen zoden aan de dijk. De school moet meegenomen worden in het proces om het mbo toegankelijker te maken voor de anderstalige studenten. Welke (kleine) veranderingen kan de school maken om hen beter te bedienen?

Als kick-off van het project is er een workshop ontwikkeld. Deze workshop wordt gegeven op de verschillende Summa-locaties waar wij actief zijn. Tijdens deze workshop willen we door middel van belevenissen en het delen van ervaringen docenten meenemen in de wereld van de anderstalige student. Hoe is het om een anderstalige student te zijn? Wat betekent het om een anderstalige student in de klas te hebben? Wat hebben deze studenten nodig om hun opleiding succesvol te doorlopen? Tijdens de workshop komen ervaringsdeskundigen aan het woord: de NT2-expert, de praktijkdocent (die aandacht heeft voor taalverwerving in zijn lessen), maar de grootste rol is weggelegd voor de anderstalige student. Deze laat de docenten ervaren hoe het is om les te krijgen in een vreemde taal en vertelt over zijn/haar eigen ervaringen. Een echte eyeopener of zoals een van de Summa onderwijsdirecteuren zei: 'Een MUST voor alle scholen'.

Naast het verzorgen van workshops worden er individuele docenten gecoacht op het gebied van NT2-didactiek. Een doel van het project is scholen zelfvoorzienend te maken. Het project wil ervoor zorgen dat de scholen over een aantal jaar zelf in staat zijn om de anderstalige studenten van de juiste begeleiding te voorzien. Hiervoor is het zaak dat scholen NT2-kennis in huis hebben. Het project voorziet docenten van de juiste tools om de anderstalige studenten vooruit te helpen.

De opbrengst

De opbrengst is meerledig. Zoals eerder benoemd is er sprake van een win-winsituatie. Doordat wij onze NT2-expertise op de verschillende locaties van het Summa College bieden, krijgen wij meer zicht op wat de ver-

schillende opleidingen van de studenten vragen. Zo zijn wij in staat om ons onderwijs binnen VOAT beter aan te laten sluiten op het mbo. Uit onze eerste bevindingen van dit schooljaar blijkt bijvoorbeeld dat er meer aandacht moet komen voor het schrijven van verslagen. Dit gaan wij meenemen bij het inrichten van ons onderwijs in het nieuwe schooljaar.

De grootste opbrengst zit in de extra ondersteuning voor de anderstalige student. De studenten krijgen de gelegenheid om in kleine groepen met gelijkgestemden hun Nederlands te verbeteren. Studenten geven aan dat ze zich gezien en gehoord voelen in deze ondersteuningslessen. De veilige sfeer draagt hieraan bij. Studenten komen aan het woord en durven vragen te stellen. Iets waar zij binnen het reguliere onderwijs niet altijd de ruimte voor durven pakken. Dit geven de studenten ook terug in het studententevredenheidsonderzoek: 'We krijgen de kans om wat wij moeilijk vinden te behandelen.' 'We kunnen aangeven welke onderwerpen we in de les willen studeren.' 'Ik krijg een goede uitleg, als ik iets niet snap.'

Door docenten(teams) mee te nemen in het proces, creëren wij draagvlak voor het project. Draagvlak is nodig om het project te laten slagen. Vanuit draagvlak ontstaat er een bereidheid bij de scholen om te investeren in de ondersteuning en begeleiding van de anderstalige studenten. Wij werken samen met de scholen om dit voor de studenten te optimaliseren. Wij voorzien scholen van de juiste kennis en tools om dit te verwezenlijken. De NT2-experts vanuit VOAT begeleiden de scholen tijdens dit proces.

Individuele docenten worden gecoacht op het gebied van NT2-didactiek

De toekomst

We kijken terug op een succesvol eerste jaar van het project met mooie resultaten én voldoende ruimte voor verbetering, met name op het aansluiten op het reguliere lesprogramma. Een veranderproces heeft tijd nodig. Komend schooljaar blijven we actief op de huidige Summa-locaties en worden er nieuwe aan de lijst toegevoegd. Hulpvragen worden bijgeschaafd en de ondersteuning wordt hierop aangepast. Waar er op sommige locaties dit schooljaar met name is ingestoken op NT2-ondersteuning voor studenten, ligt nu de vraag voor een coachingstraject met het docententeam. Langzaam maar zeker komt het besef dat dit probleem om een duurzame investering vraagt en dat een paar uur NT2-ondersteuning niet voldoende is. Dit probleem vraagt om een integrale aanpak waar we als Summa College met z'n allen achter moeten staan.

Andrea Bell

Andrea Bell is projectleider Taalbeleid in het MBO bij het Summa College, Eindhoven.

Correspondentie: aj.bell@summacollege.nl